

✓25

עלון המשק

עלון מס. 972

גבעת היום הקיבוץ המאוחד

ה' בחשוון תשל"ג
13 באוקטובר 1972

מה שחסר לנו: חרג הנוער

ראיון עם חנן פרידמן.

ש: חנן, חזרת למשק לפני כ - 3/4 שנה, אחרי שלוש שנות צבא. כיצד אתה מסכם

את השנים בצ.ה.ל?

חנן: השנים האלה היו מועילות מאד עבורי. בתחילה עברתי את השלבים הרגילים של הטידרות וקורס מכים. השתייכתי ל"גרעין בנים". הגרעין הזה היה חייב לתת אחוז מסוים לתפקידים מיוחדים. כאשר הגרעין הטיל עלי הדרכה בבח"ל נבהלתי בהתחלה אבל בכל זאת השלמתי עם זה. זה היה שטח פעילות חדש עבורי. אני מעריך את הצבא גם מבחינה חברתית. כאן פגשתי בוער מהעיר ושווחחתי איתו רבות. הטובים מביניהם התכוונו ללכת לקבוץ. זה היה בהאחזות בח"ל גולן. מצאתי שם בוער חיובי.

אשר ליחסי לקבוץ: תקופת הצבא לא שינתה את יחסי החיובי לקבוץ. אשר לוועדת הקשר והקשר לבנים בתקופה זו, צריך לדעתי לעשות יותר. אפגם קבלנו חנילות וכאשר בקרבנו בבית החקיימו פגישות חיילים אבל, לדעתי, זה לא מספיק והקשר לא היה יותר ממינימלי.

ש: ובשובך הביתה אחרי הצבא, כיצד השתלבת במשק ובחברה?

חנן: בתקופת הצבא כל אחד חושב על עתידו: מה יהיה כאשר יחזור למשק. למרות זאת לא היתה לי שום תכנית מגובשת. גם מצידו של המשק לא התעניין בי איש ולא שאל לרצוני.

כאשר בקרתי בבית והייתי כבר בחופשת שחרור הזמין אותם המזכיר לשיחה. לדעתי חייב להיות הרבה יותר מגע אישי בין החייל ובעלי התפקידים בבית. המזכיר הציע לי לעבוד שישה חדשים בשירותים ושכנע אותי שהדבר הכרחי מבחינת הצרכים של המשק. הסכמתי ואיבני מצטער שהסכמתי. כיוון שכך למדתי להכיר את החברים ואת המצב במשק. לא רציתי לעמוד מן הצד אלא להיות מעורה בחיי המשק. הציעו לי לעבוד בנוי. ראיתי שבאמת אין איש אחכ, כשראובן אתר בבחר לרכז עבודה ולכן הסכמתי למרות ההיסוסים. ידעתי שזה יהיה מבחן קשה מאד כיוון שאין לי ידע בשטח הבני וגם אם ראובן יעזור לי הרבה בעצות - אצטרך לעבוד באופן עצמאי עם צוות מצומצם מדי לשטחים הענקיים של משקנו. וכך בדיוק המצב כיום: איבנו מספיקים בעבודת הבני ואני זקוק כל הזמן לעצות ולהדרכה של אחרים.

ש: איבך מרגיש טוב בעבודה הזאת?

חנן: לא אמרתי זאת. אבל יש לי בעיות ואחת היא - שקשה לאחד את העבודה בנוי עם

רצוני בשטח המוזיקה, כלומר רצוני לבגן הרבה בחצוצרה ולהתקדם בגינה!

ש: חכה, חכה, עוד נדבר על המוזיקה! וביבתים רציתי לשאול מה היו הבעיות בשוּבך

מהצבא מחוץ לבעיות העבודה?

(המשך מעבר לרשימה)

קבוצניק טוב מיהו?

קבוצניק טוב לא בא לאספות ולא מותח בקורת.

קבוצניק טוב מאד בא לאספה ומותח בקורת.

קבוצניק טוב במיוחד לא בא לאספה אבל מותח בקורת ועוד איך!

** * * * *

קבוצניק טוב אינו מסדר סדורים על חשבון עבודה.

קבוצניק טוב מאד בחפזה מדי פעם מהעבודה לסדורים.

קבוצניק טוב במיוחד מחפזה מדי פעם מהסדורים - לעבודה...

קבוצניק טוב מגדל את הכלב שלו בחדר.

קבוצניק טוב מאד גם מכניס אותו לחדר האוכל.

קבוצניק טוב במיוחד גם מכניס את הכלב שלו לחדר האוכל וגם מתרגז על זה

שמוציאים אותו החוצה...

קבוצניק טוב אינו מתלונן על האוכל ולוקח את המנה שמגישים לו.

קבוצניק טוב מאד כן מתלונן על האוכל ולא לוקח את המנה

שמגישים לו.

קבוצניק טוב במיוחד גם מתלונן וגם לוקח שתי מנות...

קבוצניק טוב יצא לחו"ל כשהגיע תורו.

קבוצניק טוב מאד יצא לחו"ל כשיגיע תורו.

קבוצניק טוב במיוחד - ראה זה פלא, תורו טרם הגיע אבל בחו"ל כבר היה!

מתוך "יומן יגור"

(המשך הראיון עם חנוך).

חנוך: לא היו בעיות בוספות. קבלתי חדר ורהיטים כמו כל חייל אחר שחוזר למשק וזה הספיק לי. אבל אותה חצי שעה ששוחחתי עם המזכיר טרם חזרתי - לדעתי זה לא היה מספיק. זה מספיק להעלות לדיון את הצרכים של המשק ואת הדרישות של המשק מן החבר הצעיר אבל לא מספיק לדון ברציבות על בעיותיו האישיות והחברתיות.

ש: מהן הבעיות האישיות והחברתיות?

חנוך: יש לי חברים, בפגשים בחדרים ובמועדון. אבל חסרה פעילות חכבית של חוג הנוער. לדעתי צריך לחדש את חוג הנוער האיזורי, כי נחוץ לנו להפגש עם צעירים מקבוצים אחרים. נחוצים לנו רקודים, טיולים, בילוי על שפת הים, מופעים לצעירים וכל אלה לא רק במסגרת מצומצמת, אלא במסגרת איזורית. חלק מן העזיבות של צעירים בגרמות בשל המצב החברתי. יש אצלנו צעירים הפובלים מבדירות וחוסר פעילות חברתית. הם לא רוצים להפגש תמיד עם אותם אנשים. יש צעירים הדורשים חופש ממושך או עוזבים בכלל. אי אפשר לפתור את כל הבעיות האישיות של האנשים, אבל חוג נוער איזורי פעיל, יכול לפתור הרבה בעיות.

ש: אמרת שחוג הנוער האיזורי חסר לכלם. בא שוחח עכשו על בעיותיך אתה. מה מציק לך או מה מעיק עליך?

חנוך: הרי אתה יודע כמה מעסיק אותי ענין הנגיבה בחצוצרה. זה כבר הרבה יותר מ"הרובי". אני מקדיש לזה כל בגע פנוי, והנגיבה הפכה לחלק מחיי וכבר איבני יכול בלעדיה. חצוצרה זה גם כלי סולו וגם כלי בתזמורת והשאלה היא באיזה מסגרת אמשיך לנגן. ושאלה בוספת - מה יאפשר לי הקבוץ בשטח הנגיבה. הקבוץ איפשר לי ללמוד לנגן ולהשתלם בנגיבה והודות לכך הגעתי למה שהגעתי. האם כעת הוא יגביל את הנגיבה שלי?

פנתה אלי התזמורת הקאמרית הבינקבוצית - שהיא עכשו תזמורת מקצועית על רמה גבוהה בביצועו של אבי אוסטרובסקי - ובשלב הראשון בקשו מהמשק אישור שאבגן אצלם 25 ימים בשנה. זאת בקשו על יסוד ששמעו עלי. המזכירות אישרה את הימים והתחלתי לצסוע פעם בשבועיים לחזרות התזמורת. אחרי ששמעו אותי מיד רצו שאבגן כראשון בקבוצת הכלי שלי ואבצע קטעי סולו וכעת הם דורשים מהמשק שאבגן יומיים בכל שבוע בתזמורת, וזאת בעיה חמורה מאד. ראיתי שאין להם נגן אחר ברמה שלי והתפקיד שלי מושך אותי ביושר. אלא שעלי לראות גם את המצב במשק ובענף הבני ואיבני יודע כיצד יגמר הענין!

ש: האם הינך משתלם עדין בחצוצרה?

חנוך: אין כל ספק שיש לי עדין צורך ללמוד ולהשתלם! המשק אישר לי לקבל שיעור פעם בשבועיים אצל הטוב בין המורים לחצוצרה בחיפה. מסכות שלא היו תלויות בי חלו הפסקות רבות. חשוב יותר משעורים זהו האימון היומיומי ואני עוסק בזה אחרי יום העבודה. לפחות שעתים וחצי אני מתאמן יום יום ומתרגל וזה המינימום שאני חייב לעשות.

ש: מה תכניותיך במוזיקה בעתיד הרחוק יותר?

חנוך: כוונתי לחלק את עבודתי בין הבני ובין הנגיבה. כמונן שתכביתי להגיע לרמה הגבוהה ביותר בנגיבה ולהיות מוסיקאי מקצועי. אבל אין זה מבטל את החלק השני בתכנית ולהמשיך לעבוד בבני וגם ללמוד ולהשתלם במקצוע הבני. יש כבר פניו אלי שאהיה מורה לחצוצרה ואלמד ילדים במסגרת האולפן האיזורי למוסיקה. איבני שולל אפשרות כזאת בתנאי שזה לא יוציא אותי מהעבודה הבני.

ש: מה העמדה שלך לגבי דרישותיהם של צעירים רבים לקבל חופשה ממושכת מיד עם שובם מהצבא?

חנוך: על כל יוצא צבא לעבוד במשק לפחות שנה לפני דרישה כזאת. צריך להבין את החברים הצעירים שרוצים להכיר גם צורת חיים אחרת. לא צריך להקשות עליהם על ידי ישיבות רבות

ובירורים בהרבה מוסדות ואין לדרוש מכל צעיר שמבקש חופשה להסביר את עצמו בפני האספה.
 ש: ובמקרה ודעתך זו תתקבל במשק - יהיו אז פחות עזיבות של בניים?
 חנן: יחסית אין אצלנו הרבה עזיבות. לאלה שעוזבים על פי רב בעיות אישיות שאין להן פתרון בתוך המשק. לכן אין לראות אסון בכל עזיבה. לפעמים הסיבה לעזיבה היא הדרישה ללמודים מיד אחרי הצבא, שאיבה מתקבלת במוסדות המשק. חשוב להדק יותר את הקשר עם כל חייל וכבר בתקופת השרות בצבא לעמוד מקרוב על דרישותיו ובעיותיו. זה יכול לעזור במשהו.
 ש: ומתי לדעתך מותר לעלות דרישות ללימודים?
 חנן: אחרי עבודה במשק של שנה אחת לפחות.
המראיין: עמדתך מתקבלת גם על דעתי ובמיוחד דרישתך להחיות את חוג הנוער האיזורי!
 אבי מאחל לך חנן, הצלחה בנגינה ובעבודתך בנוי כאחד!

רבי העתקות - טעם לפגם

בסכום אבי מתנגדת להעתקות. אין אנו משולים לתלמידים מפגרים אשר נאלצים להעתיק מחבריהם. אם אין החברים רוצים לבטא את עצמם בכל מיני שטחים, מוטב, לדעתי, שהעלון ישאר אינפורמטיבי.
 קלרה.

הערת העורך: ברשימה הב"ל מבקרת קלרה את עורך העלון. זהו דו - שיח מענין ואנו מזמינים חברים בוספים להביע דעתם על כיוון עריכת העלון.

יש לברך את בהרי על החלצותו לערוך את עלון המשק, מה גם שביכר הרצון למסור את מירב המידע. כמו כן יש לברך על הנסיון לראיין חברים כגון הראיון עם זכריה וכו'. אך אבי מוצאת טעם לפגם ברבי העתקות המופיעות בזמן האחרון. אפשר לעשות את זאת לפעמים, באופן יוצא מן הכלל, אך לגדוש את היומן בהעתקות כמעט בכל שבוע הוא לדעתי דבר חסר טעם. לפני שבוע (או אולי לפני שבועיים) הופיעה העתקה של הבקורת על ספרו של נתן שחם "הלוך ושוב". השתוממתי לשם מה זה בחוץ בפרט שהבחירה בראתה לי לא טובה. הופיעו בקורות הרבה יותר טובות על ספר זה. השבוע בתברך העלון בשתי העתקות: אחת, מאמרו של יושו בור שטין מעלון האיחוד. אינני יודעת במה זכה מאמר זה שיעתיקו אותו, הוא לא הוסיף שום דבר בפרשה המכאיבה על הנכתב בעיתונות. ההעתקה השניה שהופיעה באותו יומן: מאמרו של אהוד בן עזר על קובץ ספוריו של ישראל. גם פה יש להשתומם על הבחירה. ב-29 לספט. הופיע מאמר הרבה יותר ממצה, לדעתי, של דליה הרץ ב"משא" על שני קבצים של מספרים צעירים, דן שביט וישראל המאירי. אך על טעם ועל ריח אין מה להתווכח, ולא זה העיקר. תרשו לי רק להעיר הערה אישית לפני שאני מסיימת. אפשר היה להוסיף בהזדמנות זאת איזה הערה אישית למחבר ובפרט למשפחתו היושבת כאן.

עם לינה סגל המשפחה -

השתתפותנו באבל

במדת גיטתה בשריד.

איזה מן עורך אתה? (מתוך עלון כברי)

*** **

האם אתה אסף?	כשעפיים מחזירונת הלילה
האם אתה יזם?	בגבור העלטה
האם אתה על סף?	אבי שואל את עצמי:
האם אתה מגזם?	איזה מין עורך אתה?
האם אתה בעצם	המשמש אתה פה
עתובאי מרחרח	גם לחסרי האומץ
וכל חבר ממך	או מהורה כלי ביטוי
מתחמק כבר ובורח?	רק לקומץ?
או אולי הדברים	המדביק אתה קצב הזמן
אליך באים	ופכסה כל אירוע עובר?
"קול המון כקול שרי"	התאיר גם פיבות חשוכות
עד שאתה צועק די! די! די!	או תחשיך עולמו של חבר?
האם אתה מלך,	התדאג לבוחרת המרואייך
בביא או...בבל?	או יושב הוא איתך כמו על קפיץ
האם, האם אתה	כשאתה "מבלבל" ו"מבשל"
עורך בכלל?	ומוציא לו את כל המיץ?

צילה טוביבנו (כברי)

מישיבות המזכירות

- ** שוש גלד, לאחר שבבחרה לתפקיד מרכזת בריאות ובסתה אותו, הגיעה למסקנה שהיא לא יכולה למלא אותו. היות ויש לנו ארבע אחיות כיום במרפאה (עד עכשו היו שלוש), החליטה המזכירות בישיבה עם אנשי המרפאה שעבודת רכוז הבריאות תיעשה בתוך הצוות. הצוות עצמו לא הסכים לכך בטענה שיש להגדיל את מספר האחיות במרפאה בלי שעבודתן תכלול תפקידי מרכזת בריאות. עיקר טענת הצוות היה שישבן בעיות נוספות עקב התבגרות הישוב ויש גם להתחיל בצורה מסודרת את הטפול בילדים - אחות בי"ס. ברשא זה יעלה לדיון בוסף.
- ** המזכירות שמעה הודעה על עזיבתו של ג'ק בחבוט.
- ** המזכירות שמעה הסבר ליציאתו של ישי אשכנזי מהמשק. ישי עומד להתחתן וחברתו עדין לא מוכנה לבוא למשק. ישי מקוה שבמשך הזמן ישפיע עליה לבוא יחד אתו לקבוץ.
- ** התקיים דיון ארוך עה חברינו ב"גת" על דרישתם לחוספת כח למפעל. חברי גת הסבירו את הצורך הרב בכוחות עבודה בכל מקומות העבודה וניהול המפעל. המזכירות בדרך כלל קבלה את בקשתם של חברי גת. לעונה זו עושים מאמצים להוסיף מספר חברים ובודקים אפשרויות נוספות לחיזוק הצוות.

במסר על ידי צבי.

לקראת השנה החדשה במחנך הבגדים

גם השנה לא הגענו למצב שיהיה בידנו לענות על צרכי התפירה במלואם. יש לציין שמעט התפירה בקובפקציה שלנו, יחד עם השמלות הקבוציות משפרים מאד את מצב החברה בלבוש זה. בחודש אחד של תפירה בקובפקציה ההספק הוא פי כמה וכמה גבוה מאשר בתפירה רגילה. גם החמרים מנוצלים ללא ערוך יותר טוב. מכאן האפשרות של כלל החברות לקנות שמלות אלו במחיר זול מאד.

לקראת השנה החדשה בכניס שינוי בסדרי התפירה המקובלים במשקים רבים⁸ ביקוד דו - שבתי. החישוב הוא 6 בקורות לשבתיים. להלן פירוט הביקוד⁸

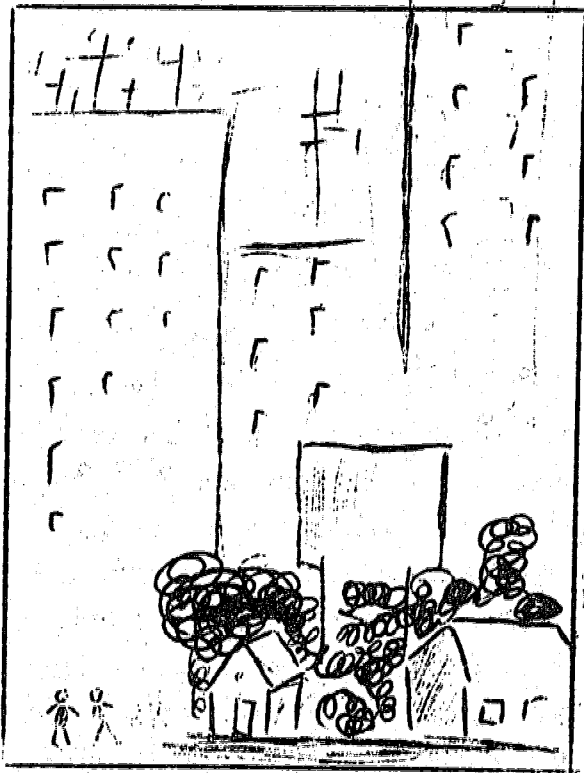
חליפה שני חלקים	=	3	בקורות;
"	"	3 1/2	"
שולמה	"	2	"
שמלת חורף	"	2	"
"	"	1 1/2	"
קיץ	"	2	"
חליפת קיץ	"	1 1/2	"
מכנסים	"	1 1/2	"
חצאית	"	1 1/2	"

התפירה תחשב לפי הערכת התקון. אין אפשרות להעביר ביקוד מחברה לחברה. כמו - כן אין לצבור ביקוד מעל שבתיים. אנו מקווים שבדרך זו יהיה נח יותר לחברה להסתדר. עם כל זאת אין לבטחון שבכול לעמוד בהיקף תפירות זה בהתאם לב"ל. תקציב הביגוד ירב לאישור האספה.

עבודות המחנך.

בניה לגובה בקבוצים

המחסור בקרקעות לבנין בותן אותותיו לאחרונה גם בתנועה הקבוצית. מספר קבוצים, ביחוד הותיקים שבהם, הגיעו למצב בו אין אפשרות למצוא פתרון לדיור לותיקים, לזוגות צעירים או לעולים חדשים, משום שלא הושארו בשעתו רזרבות של קרקע לבנין בתוך שטח המשק. מספר קבוצים החלו לאחרונה לתכנן בניה לגובה. בקבוץ אפיקים בעמק הירדן ובמעין - צבי כבר הוחל בבנית בנינים רבי קומות. במקומות אחרים בחקלות התכניות לבניה לגובה בהתבגרות, הן בגלל שינוי אופי הקבוץ הצפוי בשל בניה כזאת והן משום שהבניה לגובה היא יקרה יותר מאשר הבניה הקונבנציונלית. לא מן הנמנע כי למרות ההתנגדות יוחל בכמה משקים בבנית רבי - קומות של שש ושבע קומות למגורים. מתוך "הקבוץ" לקט עתונות.

עובדת הדאר מודיעה

החברים מתבקשים לפנות לחוה בקשר להצעות לשינויים או לתוספת של תאי דאר ולא לשנות דבר על דעת עצמם בשמות מודפסים.

ל פ נ י 4 0 ש נ ה

במדור זה בביא בנוסף לזכרונותיהם של חברים ותיקים, פרקים מתוך עלוני המשק שלנו או פרסומים אחרים מלפני 40 שנה. הפעם קטעים מתוך "מכתב חוזר" ששלח המזכיר דה אז לחברינו השליחים בחו"ל ובארץ אבל מחוץ למקום.

ראדי חוארית דאר חדרה 27/10/1932

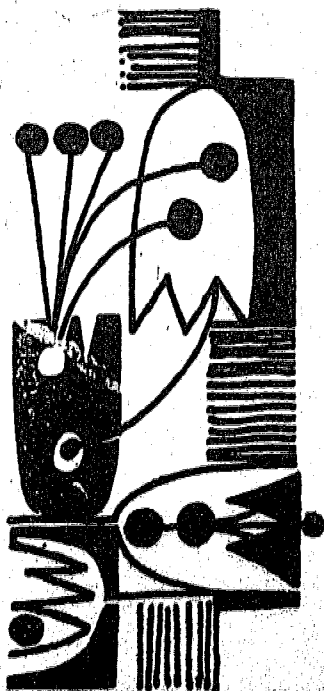
לחברינו בכל אתר ואתר

... זו הפעם הראשונה שהפולוגה המשקית שעלתה לראדי חוארית חמסור על פעולותיה במקום, על ההכנות לקראת העברת כל הקבוץ שלנו למקום התישבותו.

אתחיל בפעולה המשקית: אחרי הרבה ציפיות לשוא הגיע סוף - סוף שמחובי מעין - חרוי ביום ב' דה ראש השנה. מיד התחילו בברורים ובקביעת סכימות משקיות וכבראה הענין זו. שמחובי ידוע כמומחה בכל והבה לא נכזבו. בראשונה התחיל בתכנית הבקודה והכביס אי אלה שינויים, לפי הערכתו וכמובן ביחד עם חברינו. זאת תהיה הצעת תכנית בגדית לתכנית של קויפמן (מהסוכנות) אם כי הרבה יותר מקיפה מהתכנית הקודמת. אחרי שרטוטים במפה התחילו לדון בקביעת מחזור זרעים לתבואות חורף. לפי ההוראות הסכימתיות של שמחובי התישבה הועדה המשקית שלנו וקבעה לה את התכנית הממשית לזריעה כדלקמן: 250 דונם חציר ו - 100 דונם חיטה על אדמת פלחה כבדה. מלבד זה 100 דונם שעורה, 30 דונם שכולת ו - 25 דונם גן ירקות ותפוחי אדמה, על שטח המטעים שאינו מוכן השנה לבטיעה. חריש הפלחה הולך ובגמר. הזרעים כבר במקום ובעוד שבוע בצא לזרוע. בדרך נס השגנו מכובת זריעה לשימוש השנה מבלי שנוציא כסף עליה. גביה ובלומה מכינות את המשתלה. עד עכשו סודרו וזרעו 6 ארגזים גדולים וכמה קטנים עצי סרק ועצי בוי. ביקנה כבר לימון מתוק למבבטה ויסדרו 25,000 עציצים. באביב ניטע על השטח המסוגל לבטיעה, בערך 70 - 75 דונם. המשתלה שלנו מתפתחת יפה ומבטיחה הרבה. יחכן שישארו לנו עוד שתילים למכירה!

רפת: הזמנו את החבר סורקין מעין - חרוד המבהל שם את הרפת וכן את הח' המומחה לרפתות בתחנת הנסיונות של הסוכנות, לשם דיון משותף בקביעת תכנית הרפת. אחרי הדיון הזה ניגש להקמת הרפת הראשונה. גם שמחובי ישחתף בפגישה זאת.

המעך יבוא.

חוויה לתיירים - ארוחת צהרים

עם קבוצות תיירים

לראשונה בתולדות ענף המלצאות בארץ הועסק סמל "מומלץ לתיירות" לחדר האוכל של קבוץ. את הסמל קבל חדר האוכל של קבוץ גובן, שהפך לענף הכנסה בנוסף במשק. חדר האוכל של גובן משמש זה זמן מה אטרקציה בקרב התיירים המבקרים בארץ והשוהים באיזור. תמורת 10 ל"י נאבת להם אפשרות לסעוד ארוחת צהרים ביחד עם חברי הקבוץ, מהם הינם מקבלים הסבר על חיי הקבוץ ועל המלחמה בה היה נתון בתקופה שלפני מלחמת ששת הימים. מדריכי תיירים שהדבר בודע להם, החלו לבוא למקום עם תיירים שנהנו מאד מן האפשרות לבוא במגע ישיר עם חברי הקבוץ. משרד התיירות החליט להעניק את סמל "מומלץ לתיירות" למשק בעקבות הצלחת והסדר החדש. מתוך ידיעות אחרונות: